

Kan vaccinbrist och (L) fälla regeringen?

Ledare

Pandemi, tusentals döda, brist på vaccin, stor smittspridning och ultimatum av Liberalerna. Allt detta har tänt ett hopp på den borgerliga sidan om ett regeringskifte – om inte genom extraval så åtminstone i det ordinarie valet 2022.

Låt oss syna underlaget för den optimismen i sömmarna. De höga svenska dödstalen i covid-19 – betydligt fler avlidna än i de övriga nordiska länderna sammanlagt – är naturligtvis ett regeringsproblem. Men den som följt utvecklingen noga kan se att en grund till problemen finns hos det som kallas expertisen, i detta fall främst Folkhälsomyndigheten (FHM).

FHM är regeringens tyngsta rådgivare i dessa frågor. Politikerna förväntas inte vara lysande stjärnor på medicinska bedömningar och prognoser om smittspridning. Men det har vid ett par avgörande tillfällen visat sig att inte heller FHM var så bra på detta.

I själva verket gjorde denna myndighet grova missbedöm-

Åke Askensten.

ningar av riskerna med covid-19. I februari 2020 uttalade ledande företrädare för FHM att coronavirusets framfart i en del andra länder inte var något stort bekymmer för Sverige. Detta upprepades i början av september.

Det är oklart varför dessa "prognoser" levererades. Var det för att folket eller regeringen inte skulle oroas? Eller var orsaken bristande kompetens? Oavsett vad svaret är så blev visade sig verkligheten vara en helt annan än den som lades fram av FHM.

Man behöver inte vara efterklok för att tycka att regeringen borde ha hört varningsklockorna ringa

redan i februari och om inte då, så i september.

Resultatet av FHM:s optimism blev att insatser för att minska smittspridningen både kom för sent och var otillräckliga. Pandemilagen försenades. Smittan spreds med förödande kraft. Även om dödstalen har minskat den senaste tiden så är antalet avlidna med covid-19 i Sverige nu över 13 000.

I det rådande krisläget fick vi rapporter som gav hopp – vaccin hade tagits fram snabbt av flera tillverkare. Men så kom bakslagen i rask följd. Den ena vaccintillverkaren efter den andra klarade inte sina åtaganden. Omkring 3,3 miljoner doser som Sverige skulle haft väntas nu bli kraftigt försenade – siffran gäller enbart Astra Zeneca. Även andra tillverkare har problem.

Vems är då felet/ansvaret för vaccinproblemen? I den vanliga ganska regeringsvänliga Aftonbladet kunde vi nyligen läsa detta: "Regeringen med Stefan Löfven i spetsen underskattade gravt svårigheterna med att vaccinera hela den vuxna befolkningen mot covid-19. Det kan leda till att de förlorar makten i valet nästa år."

Visst har en del ministrar

– liksom vaccinsamordnaren – varit alltför optimistiska. Men väljarna inser rimligen att det avgörande problemet är att vaccintillverkarna inte gjort det de lovade. EU har ett övergripande avtal om leveranser, och det är bra för ett litet land som Sverige. Men EU har ingen egen vaccintillverkning

Den senaste mätningen från Sifo visar att regeringen klarat sig ganska oskadd i opinionen trots problemen med pandemin. Omräknat till mandat får S, MP, C och V 185 mandat medan M, KD, och SD får 167. L har här hamnat utanför med sina 2,9 procent.

Men mätningar är tillfälliga och den avgörande mätningen kommer på valdagen. En intressant fråga – som vanligt numera – är om Liberalerna kan hålla sig kvar trots under 3 procent i många mätningar. Mycket avgörs den 28 mars då Liberalernas partiråd ska ställa sig till den framtida inriktningen.

Om kompromisslinjen får majoritet i partirådet så går Liberalerna in i valrörelsen som ett enskilt parti utan bindningar och är kvar i januariavtalet fram till valet. Samtidigt lär partirådet påpeka att målet är en borgerlig

regering – precis som förra gången och som tidigare gånger.

Centerpartiets Annie Lööf har sagt att hon kan tänka sig att regera både med Socialdemokraterna och Moderaterna. Men samtidigt tar hon skarpt avstånd från SD som M och KD har med sig i sina majoritetsförhoppningar. Det förefaller därmed som att C kommer att hålla sig till S och MP och att L kommer att vara svävande men inte tar risken av ett extraval på grund av januariavtalet.

Avgörande för vilken regering landet får kan vara hur det går inte bara för L utan också för MP och KD som både ligger över 4 procent men inte är i säkerhet. De sista mätningarna före valet avgör om Kamrat 4 procent kommer att behöva agera.

M-väljare lär inte vara beredda att i någon högre grad stödja L om partiet ligger kvar under 3 procent och kan anses som ett hopplöst fall. Däremot finns det säkerligen, liksom i valet 2018, en del sossar och i någon mån vänsterpartister som kan stödja på MP – om det behövs för att behålla den nuvarande maktbalansen.

Åke Askensten

Endast texter som står som Ledare uttrycker Miljömagasinet's åsikter.

Gratis e-tidning för prenumerant

Redan prenumerant på papperstidningen?

Logga in och skapa konto.

1. Smartphone/surfplatta:
iPhone och iPad: Ladda hem Miljömagasinet från App Store.
Android, Mobil & läsplatta: Gå in på Google Play och gör likadant.
2. Dator: Läs tidningen i din dator:
<https://etidning.miljomagasinet.se>.
3. Användarnamn och lösenord:
Användarnamn: Kundnummer (K).
Lösenord: Prenumerationsnummer (P) (fem siffror).
Båda numren ser du på tidningens framsida.

Foto: Fredrik Rosén

Miljömagasinet tar gärna emot artiklar och bilder. Vi förbehåller oss rätten att redigera texter och att även publicera dem på hemsidan. Arvode utgår endast efter skriftlig överenskommelse.

Chefredaktör och ansvarig utgivare
Lars Kollberg

Politisk redaktör
Peter Eller, st f ansvarig utgivare

Nätverket Miljömagasinet's vänner
An Wennberg

Redaktion
Liza Ahnland
Thomas Daligk (red.sek.)
Bengt Ljunggren
Jonatan Lundbäck
Rikard Rehnbergh
Charlotte Wikholm

Administration
Magnus Löwenhielm

Opinionsredaktion
Roger Bydler
Eivor Karlsson
Marica Lindblad

Prenumeration
50 nr 525:- 25 nr 325:- 12 nr 140:-
Plusgiro 24 27-3
prenumeration@miljomagasinet.se

Ekonomi
ekonomi@miljomagasinet.se

Annons
christina@canmedia.se

Tryckeri
V-TAB, Södertälje
Miljöcertifierat enligt ISO 14001

Utgivare
Miljömagasinet Alternativet AB
Org nr 556455-7774
TS-upplaga ISSN 1400-0164

